

skellige arter af panterrettigheder, foreslås det som en hovedregel, at panterrettigheder undtages fra præklusion, såfremt panterretten er gyldigt stiftet, og sikringsakten – hvor en sådan kræves – er iagttaget.

Undtagelsen fra hovedreglen i stk. 1 om, at krav sikret ved pant ikke prækluderes, gælder som udgangspunkt alle pantekrav.

I de situationer, hvor pantekravet er en følge af, at afdøde har stillet pant for tredjemands gæld, kan panterretten dog – som efter den nugældende retstilstand – bortfalde ud fra et forudsætnings synspunkt; eksempelvis hvor den personlige skyldners forpligtelse er bortfaldet ved præklusion.

For så vidt angår krav, der er sikret ved håndpant-sætning af ejerpantebreve i fast ejendom eller løsøre, indeholder forslaget en særlig regel i stk. 2, nr. 3, 2. led.

Efter bestemmelsen prækluderes således håndpanterrettigheder i ejerpantebreve, hvad enten disse angår fast ejendom eller løsøre, medmindre boet vidste eller burde vide, hvem der er kreditor. Boet kan således ikke holde sig i uvidenhed og undlade at undersøge forhold, der giver mistanke om, at et tinglyst ejerpantebrev er håndpantset.

I langt de fleste tilfælde vil håndpanthaverens eller dennes repræsentants identitet fremgå af tingbogen eller af et andet tilsvarende register. I praksis vil således også almindeligvis i relation til ejerpantebrevet være registreret en oplysning om, til hvem meddelelse i henhold til retsplejelovens §§ 563-64 skal gives.

Begrundelsen for, at boet bør være forpligtet til at undersøge forhold, der giver mistanke om, at håndpant-sætning har fundet sted, er, at boet ved tinglysningen af ejerpantebrevet er blevet advaret om, at der kan være håndpanterrettigheder. Boet vil således være forpligtet til at kontrollere, om håndpanthavers identitet fremgår af tingbogen, idet panthaver kan have ladet tinglyse til hvem, meddelelser efter retsplejelovens §§ 563-564 skal tilgå. Såfremt det af tingbogen alene fremgår, at der er lyst et ejerpantebrev, uden at det samtidigt er tinglyst, til hvem meddelelser skal gives, vil boet ikke være forpligtet til at undersøge, om håndpant-sætninger har fundet sted.

I de tilfælde, hvor boet ved et gennemsyn af tingbogen kan konstatere, at der er en håndpanthaver eller en tinglysning af, til hvem henvendelser skal rettes, vil boet have pligt til at rette henvendelse til den person eller det selskab, der fremgår af tingbogen, med henblik på at få oplyst, om der eksisterer sekundært berettigede.

Det undgås herved, at de sekundære håndpanthavere er nødt til at foretage tinglysning for at opnå beskyttelse i forhold til et dødsbo. Havde dette været

en betingelse for at undgå præklusion i dødsboer for de sekundært berettigede, må det antages, at antallet af tinglysninger af meddelelsepåtegninger ville stige betydeligt. Såfremt den primært berettigede har sikret sig ved tinglysning, vil det for de sekundært berettigede således være tilstrækkeligt, at de har iagttaget deres sikringsakt i form af meddelelse til den primære håndpanthaver, der således har kendskab til deres eksistens.

Udover egentlige pantekrav undtages efter nr. 3 tillige krav, der er sikret på anden tilsvarende måde. Omfattet af denne bestemmelse er f.eks. tinglyst udlæg i fast ejendom, udlæg i løsøre, registrerede sikkerhedsrettigheder over fondsaktiver og omsætningsgældsbreve, jf. retsplejelovens § 526, panterrettigheder, der er gyldige imod enhver uden tinglysning, jf. tinglysningslovens § 4, samt tilbageholdsret.

Det forudsættes, at krav sikret ved modregningsadgang som hidtil prækluderes, bortset fra adgangen til konneks modregning.

For så vidt angår ejendomsforbehold forudsættes det som nævnt foran i bemærkningerne til nr. 2, at disse alene undtages fra præklusion efter reglerne i nr. 2.

Det er ikke ved forslaget tilsigtet ændringer i reglerne om, at en uanmeldt personlig fordring, der er forbundet med panteret, prækluderes.

Efter bestemmelsens nr. 4 undtages krav på skatter og afgifter fra præklusion i det omfang, det er bestemt i anden lovgivning.

Efter gældende ret prækluderes forfaldne krav på skatter og afgifter, der har kunnet gøres op. Dette hovedprincip forudsættes videreført.

Til kapitel 21

Uprækluderede rettigheder

Konkurslovens § 82 fastslår, at genstande, der tilhører trediemand, skal udleveres til den berettigede. Denne bestemmelse er ved den gældende skiftelovs § 44, stk. 2, gjort tilsvarende anvendelig i dødsboer. Derimod er de nyere regler i konkurslovens § 83 om retsstillingen efter boets uberettigede dispositioner over genstande i dets besiddelse og i § 84 om fordringshavermora ikke blevet gjort tilsvarende anvendelige i dødsboer.

Ved forslagets § 84, stk. 1, foreslås en selvstændig bestemmelse svarende til konkurslovens § 82 medtaget i lov om dødsboskifte. Ved forslagets § 84, stk. 2 og 3, foreslås nye selvstændige regler om fordringshavermora med et vist ændret indhold i forhold til konkurslovens regler i § 84 derom, idet det ved de foreslåede bestemmelser er tilstræbt at indrette reglerne efter de særlige forhold, der gør sig gældende